

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Foreign Trade and Economic Relations
Veterinary Office of Bosnia and Herzegovina

Na osnovu člana 82. stav (1) Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 34/02) Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

UPUTSTVO

O PROVOĐENJU PREGLEDA TRUPOVA PERADI POSLIJE KLANJA (POST MORTEM PREGLED) U KLAONICAMA PERADI ODOBRENIM ZA IZVOZ

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Cilj i područje primjene)

- (1) Cilj ovog Uputstva je da uspostavi jedinstvene principe za provođenje pregleda trupova peradi poslije klanja (u dalje tekstu: „post mortem pregled“) u klaonicama peradi u skladu sa propisanim uslovima, te na taj način osigura zaštitu zdravlja potrošača.
- (2) Ovo Uputstvo se odnosi se na službene veterinare – veterinarske inspektore koji obavljaju post mortem pregled u klaonicama peradi koje su odobrene za izvoz.

Član 2.

(Definicije)

- (1) U svrhu primjene ovog Uputstva koriste se sljedeće definicije:
 - a) "jato" označava svu perad istog zdravstvenog statusa koja se uzgaja u istom objektu ili u istom ograđenom prostoru i predstavlja jednu epidemiološku jedinicu, a u slučaju peradi u zatvorenim objektima uključuju se sve ptice u istom vazдушnom prostoru;

- b) „perad” označava kokoši, pure, biserke, patke, guske, prepelice, golubovi, fazani, jarebice i bezgrebenke, uzgojeni ili koji se drže za daljnje razmnožavanje, proizvodnju mesa ili konzumnih jaja, ili za obnovu populacije pernate divljači.

(2) Prema potrebi, primjenjuju se i definicije iz:

- c) Pravilnika o higijeni hrane (“Službeni glasnik BiH”, broj 4/13);
- b) Pravilnika o higijeni hrane životinjskog porijekla (“Službeni glasnik BiH”, broj 103/12).

II POSEBNE ODREDBE

Član 3.

(Odgovornost)

Službeni veterinari – veterinarski inspektori koji obavljaju post mortem pregled u klaonicama peradi odobrenim za izvoz odgovorni su za provođenje odredbi ovog ovog Uputstva.

Član 4.

(Obavljanje post mortem pregled u klaonica peradi)

(1) Post mortem pregled u klaonicama peradi koje su odobrene za izvoz obavljaju se u skladu sa Pravilnikom o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi (“Službeni glasnik BiH”, broj 103/12), kojim je preuzeta Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ishrani ljudi, kao i sa članom 25(1) Uredbe (EU) 2019/627 za klaonice odobrene za izvoz u EU.

(2) Poslije klanja, svi trupovi peradi sa pripadajućim unutrašnjim organima se moraju pregledati u skladu s Odjeljkom I. i III. Priloga I. Pravilnika o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi.

(3) Dodatno, uz odredbe stava (2) ovog člana službeni veterinar mora lično obaviti sljedeće preglede:

- (a) dnevni pregled unutrašnjih organa i tjelesnih šupljina na reprezentativnom uzorku peradi;
- (b) detaljni pregled na uzorku dijelova ptica ili cijelih ptica koje su nakon pregleda poslije klanja proglašene neprikladnima za ishranu ljudi, pri čemu se uzorak uzima slučajnim odabirom iz svake serije peradi istog porijekla; i

(c) sve dodatne preglede koji su potrebni kada postoji razlog za sumnju da je meso dotičnih ptica neprikladno za ishranu ljudi.

(4) Reprezentativni uzorak peradi za obavljanje pregleda iz tačke a) stav (3) ovog člana podrazumjeva:

- a) kod klanja peradi iz istog jata u kolčini od 0 – 10.000 ptica minimalna velčina uzorka 30 trupova sa unutrašnjim organima;
- b) kod klanja peradi iz istog jata u kolčini od 10.001 – 20.000 ptica minimalna velčina uzorka 50 trupova sa unutrašnjim organima;
- c) kod klanja peradi iz istog jata u kolčini od 20.001 – 30.000 ptica minimalna velčina uzorka 80 trupova sa unutrašnjim organima;
- d) kod klanja peradi iz istog jata u kolčini od većoj od 30.001 ptice minimalna velčina uzorka 100 trupova sa unutrašnjim organima.

(5) Rezultate post mortem pregleda službeni veterinar – veterinarski inspektor dužan je voditi u pisanoj formi u vidu zapisnika i uz korištenje odgovarajuće evidencije iz Priloga I. ovog Uputstva.

Član 5.

(Principi provođenja post mortem pregled)

(1) Post mortem pregled obavlja se neposredno nakon klanja peradi.

(2) Prilikom obavljanja post mortem pregled iz stava (1) ovog člana potrebno je:

- a) uzeti u obzir rezultate ante mortem pregleda;
- b) uključiti pregled svih spoljašnjih površina trupa;
- c) obratiti posebnu pažnju na otkrivanje zoonotičnih i bolesti koje se obavezno prijavljuju;
- d) preduzeti mjere opreza kako bi se spriječila kontaminacija meso aktivnostima kao što je palpacija, sječenje ili rezanje.
- e) osigurati minimalno rukovanje trupom i unutrašnjim organima.

(3) Brzina linije klanja i broj službenih veterinara – veterinarskih inspektora koji obavljaju post mortem pregled iz stava (1) ovog člana mora biti takva da osigura obavljanje post mortem pregleda na adekvatan način i da se takvi pregledim mogu dokumentirati.

Član 6.

(Posebni post mortem pregledi trupova)

(1) U slučajevima kada trup peradi do mjesta za post mortem pregled dođe bez unutrašnjih organa kao rezultat njihovog nenamjernog uklanjanja takav trup ne treba biti nužno odbačen, isti treba biti podvrgnut post mortem pregledu.

(2) Ukoliko trup iz stava (1) ovog člana zadovoljava pregled isti se može proglasiti pogodnim za ljudsku ishranu a svaki takav slučaj treba ocjenjivati pojedinačno.

(3) Odredbe iz stava (1) ovog člana ne smiju se zloupotrijebiti u svrhu prikrivanja neadekvatne povezanosti unutrašnjih organa i trupa zbog neispravne opreme za evisceraciju ili neadekvatne ručne evisceracije.

(4) Unutrašnji organi koji nisu prošli post mortem pregled moraju se ocijeniti kao neispravni za ishranu ljudi.

Član 7.

(Fekalna kontaminacija trupova)

Trupovi peradi koji su fekalno kontaminirani moraju se proglasiti neispravnim za ishranu ljudi.

Član 8.

(Dodatna ispitivanja i testiranja)

U slučaju potrebe trebaju se obaviti dodatni pregledi kao što su palpacija ili zarezivanje trupova kao i laboratorijska testiranja u svrhu:

- a) određivanja konačne dijagnoze;
- b) otkrivanja prisustva bolesti;
- c) otkrivanja prisustva kontaminanata ili rezidua iznad dozvoljenih vrijednosti;
- d) kontrole poštivanja mikrobioloških kriterija;
- e) procjene da li je dobrobit životinja ugrožena;
- f) utvrđivanja bilo kojeg faktora koji može prouzrokovati da meso bude neispravno za ishranu ljudi ili dovede do ograničavanja upotrebe takvog mesa.

Član 9.

(Korištenje rezultata post mortem pregleda)

Rezultati post mortem pregleda mogu se koristiti u sljedeće svrhe:

- a) sagledavanja stanja u cjelokupnoj oblasti;
- b) sagledavanja zdravstvenog stanja jata (stepen infekcije / infestacije);
- c) mogući utjecaj na zdravlje ljudi (naročito sa aspekta zoonoza);

d) procjene dobrobiti životinja na farmama, tokom transporta ili istovara ptica.

III ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

(Prilozi)

Prilog I. je sastavni dio ovog Uputstva.

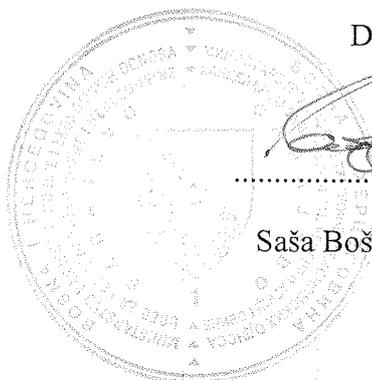
Član 11.

(Stupanje na snagu i objavljivanje)

(1) Ovo Uputstvo stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se na web stranici Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine.

(2) Stupanjem na snagu ovog Uputstva prestaje da važi Uputstvo o provođenju pregleda trupova peradi poslije klanja (post mortem pregled) u klaonicama peradi (broj 03-5-1-02-2-1026-1/17 od 23.11.2017. godine).

DIREKTOR

Saša Bošković dr vet.med.

Broj: 02-4-27-48-1248-6/23

Datum: 22.03.2024

Evidencija o higijenski upotrebljivom mesu/trupovima i organima peradi

EVIDENCIJA O BROJU TRUPOVA UPUĆENIH NA RASIJEKANJE/EVIDENCIJA O HIGIJENSKI UPOTREBLJIVOM I HIGIJENSKI NEUPOTREBLJIVOM MESU							
RB.	DATUM	FARMA PORIJEKLA PERADI	VETERINARSKI KONTROLNI BROJ	INTERNA OZNAKA FARME	BROJ TRUPOVA PREMA AUTOMATSKOM BROJAČU U KLAONICI	BROJ TRUPOVA UPUĆENIH NA HLAĐENJE – HIGIJENSKI UPOTREBLJIVO MESO (kom/kg)	HIGIJENSKI UPOTREBLJIVI ORGANI (kg)
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							